

Nederlands Christelijk Symfonisch Orkest

NIEUWSBRIEF

5

Beste Lezer

De kerk was tot de nok toe gevuld. Honderden mensen kwamen op de tweede zaterdag van 2011 af op het nieuwjaarsconcert dat de Kom Ook Groep voor de tweede keer in successie organiseerde. Onze dirigent was extra zenuwachtig; een fors deel van de strijkers was er niet. Achteraf gezien maar goed ook omdat het complete orkest nooit op het podium van de kerk had gepast. Het werd een geweldige gebeurtenis: Het NCSO was die avond dan misschien klein in omvang, maar groot in muziek.

Dit voorjaar kan het NCSO rustig op adem komen na een druk 2010. Goed om in alle rust nieuwe stukken in te studeren zodat dirigent en muzikanten zich weer op kunnen maken voor volgende concerten.

Binnen het bestuur namen we afscheid van onze voorzitter, mr. Jan Leendert van den Heuvel. Gedurende vijf jaar gaf hij achter de schermen leiding aan het bestuur. Het NCSO stond hij met (juridische) raad en daad terzijde. Hartelijk dank!

Ondergetekende neemt tijdelijk de (virtuele) voorzittershamer over van Van den Heuvel. Het bestuur zoekt intussen naar een geschikte kandidaat voor het voorzitterschap. Namen zijn van harte welkom.

*Met vriendelijke groet,
Riekelt Pasterkamp*

Koperblazers

André van Putten

Graag een beetje respect voor 'koperblazers'.

Onder 'koperblazers' verstaan we alle muzikanten die een instrument bespelen dat gemaakt is van (een legering) van koper. Dat betekent dat deze instrumenten voor een groot deel uit koper bestaan. Meestal is dat zogenaamd 'geel koper'. Dit materiaal wordt ook wel messing genoemd. Messing bestaat uit koper vermengd met zink. Vandaar de naam 'messing' = 'met zink'. De trompet, hoorn, trombone, tuba behoren tot de kopergroep van ons orkest maar binnen de harmonie- en fanfareorkesten kennen we ook nog de cornet, de bugel, het eufonium van bas tot sopraaninstrument.

Kopersblazers zijn een bijzonder volkje. Binnen een symfonie orkest dan wel te verstaan. Dat ligt niet aan hun persoonlijkheid maar wel aan hun instrumenten.

Strijkers zijn de basis van een symfonieorkest. De instrumenten van de koperblazers wijken qua stemming soms behoorlijk af t.o.v. de strijkers. Zo zijn er

koperinstrumenten die gestemd zijn in bijvoorbeeld de toonsoort A, Bes, Es, D, F of gewoon in C net als de strijkers.

Meestal, maar niet altijd, staat de muziek van de trompetten en tuba's in de toonsoort Bes, van de hoorns in de toonsoort F en van de trombones in de toonsoort C. Deze verschillende stemmingen hebben gevolgen voor de notatie van de muziek van de onderscheiden koperblazers.

Als een Bes-trompet 'gelijkgestemd' met een strijker wil spelen dan moet de trompettist 1 noot hoger spelen. Dat houdt weer in dat er voor de trompettist twee verhogingen extra aan de sleutel bij komen. Als de strijkmuziek vier kruizen heeft dan staat de trompetmuziek in maar liefst zes kruizen.

Het kan allemaal nog ingewikkelder als bijvoorbeeld een hoorn in F samen met strijkers (die hun partij in C hebben) muziek moet spelen die genoteerd staat voor een instrument in A. Daarover hoop ik de volgende keer nog wat verder te schrijven. Als dirigent en componist hoef je gelukkig niet zelf te spelen maar je moet wel een beetje verstand hebben van al deze verschillende instrumenten. •

Joseph Haydn (1732 - 1809)

Marijke Verwolf-Spienburg

Haydn heeft grote invloed gehad op de muziekgeschiedenis. In zijn vroegste werken was hij nog erg beïnvloed door de barokstijl, maar Haydn ontwikkelde zich tot een klassiek componist en met hem ontwikkelde zich de muziek in het algemeen. Hij stond aan de basis van de vorming van de vierdelige symfonie en droeg bij aan de ontwikkeling van de sonatevorm.

Hij ontwikkelde het strijkkwartet en gaf het zijn vorm door de vier strijkers op een

gelijkwaardig niveau te plaatsen.

Haydn schreef 68 strijkkwartetten. In onze tijd hebben vooral deze kwartetten de waardering voor Haydn hernieuwd. Zijn faam was tijdens zijn leven al zo groot, dat vele werken van tweederangs componisten onder zijn naam werden uitgegeven, wat bij sommige stukken de identiteit van de auteur behoorlijk dubieus maakt.

"De oppervlakkige musicus of luisteraar begrijpt de onderhuidse humor en de inventiviteit van Haydn gewoon onvoldoende. Vergelijk het met Couperin of Rameau - daar krijg je ook geen handen voor op elkaar." •

Wie speelt daar op de fluit?

Johanneke Wilbrink-Bossenbroek

Hoi beste nieuwsbrieflezer,
Mij is gevraagd om wat over mezelf en mijn muzikale hobby te vertellen voor deze nieuwsbrief.

Ik ben Johanneke Wilbrink, en als deze Nieuwsbrief verschijnt 26 jaar. Op mijn 9e ben ik begonnen met dwarsfluit spelen, eerst heb ik les gehad op de muziekschool, van Renee Adriolo, tot ik alle diploma's gehaald had. Daarna heb ik 3 jaar les gehad op het conservatorium in Zwolle, van Jorge Caryevschi. Waarna ik met les gestopt ben omdat mijn leraar met pensioen ging en ik in het huwelijksbootje stapte. Na ongeveer een jaar ben ik weer op les gegaan, en heb tot op

heden les van Kees Alers. Ook speel ik af en toe op de piccolo in het orkest. Naast de fluit speel ik ook piano, nu ongeveer 3,5 jaar.

*Wat ik erg waardeer
de Christelijke identiteit en de goede sfeer.*

Ik mocht bij het NCSO komen toen het is opgericht in 2005.

Dit mede dankzij mijn moeder die destijds in de krant zag dat dit orkest werd opgericht en mij toen stimuleerde om me aan te melden.

Ik ga altijd met veel plezier naar de repetitie avonden toe! Om samen naar mooie concerten toe te werken. Wat ik erg waardeer aan ons orkest is de Christelijke identiteit en de goede sfeer. Ik hoop dat we nog vele goede jaren als orkest mogen krijgen.

Groetjes Johanneke Wilbrink-Bossenbroek •

COLOFON

Contactgegevens

Wilt u algemene informatie over ons orkest of heeft u vragen over sponsoring danwel het begeleiden van koren, dan kunt u contact opnemen met de muzikaal leider / dirigent of met de secretaris.

De "Stichting Nederlands Christelijk Symfonisch Orkest" heeft een 4-koppig bestuur:

Waarnemend voorzitter

Riekelt Pasterkamp

Muzikaal leider/dirigent

André van Putten
dirigent@ncso.nl

Secretaris

Theo van der Graaf
Secretaris@ncso.nl

Penningmeester

Jaap van der Spek
penningmeester@ncso.nl

PR medewerker

Riekelt Pasterkamp

Redactie

Mieke van Putten
Emmy Muller
Jelmer Vogd
Marijke Verwolf-Spienburg
(eindredactie)

Correspondentieadres:

Loolaan 530
7315 AG Apeldoorn

Gironummer 1330160 t.n.v.
"Stichting Nederlands Christelijk Symfonisch Orkest"

KvK nummer: 5079966 (regio Zwolle)

www.NCSO.nl

De Cello

Lennaert Klerk

Wat zijn eigenlijk die grote strijk-instrumenten rechtsvoor in het orkest, met die mooie warme klank? Dat zijn de cello's (of celli)!

De violoncello of kortweg cello is in de 16e eeuw in Italië geleidelijk ontstaan uit de viola da gamba. De vioolbouwers uit die tijd waren op zoek naar een helderder klank en uit hun onderzoek kwam uiteindelijk de huidige vorm van de cello voort. Tegenwoordig bestaan er ook elektrische cello's, waarbij de vorm niet zo'n grote rol meer speelt. De cello heeft vier snaren die oorspronkelijk van schapen- of geitendarm gemaakt werden, maar tegenwoordig wordt vaak metaal of kunststof gebruikt, of combinatie daarvan. De keuze van snaren heeft een grote invloed op de klankkleur van het instrument en is dan ook per instrument, persoon en muziekstijl verschillend. In de vroegere jaren van de cello werd deze bij het spelen tussen de benen geklemd, maar ergens in de 19e eeuw werd het steeds gebruikelijker om de cello met een pin op de grond te laten steunen.

Zoals valt te verwachten bij een strijkinstrument wordt een strijkstok gebruikt om muziek te maken. Toch zal de oplettende kijker ook regelmatig pizzicato

zien, waarbij met de vingers getokkeld wordt.

In de loop van de eeuwen nam de cello een steeds belangrijker plaats in in de muziek. In eerste instantie werd de cello vooral gebruikt als basso continuo instrument, waarbij de baspartij van de klavecimbel werd meegespeeld. Al vrij snel werd ook solomuziek gecomponeerd, maar meestal vormen de celli, samen met de contrabassen, de muzikale basis van de orkestmuziek. Toch zijn er talloze prachtige celloconcerten geschreven. Bekende voorbeelden hiervan zijn de celloconcerten van Haydn, Elgar en Vivaldi, maar ook minder bekende componisten hebben celloconcerten geschreven. Verder schreef Johann Sebastian Bach zelfs zes onbegeleide cellosuites. Kortom, ruim voldoende keuze voor de cellist.

En mocht de klassieke muziek te beperkt zijn, dan liggen er nog genoeg uitdagingen in andere muziekstijlen. Zo bestrijken de cd's van de beroemde cellist Yo-Yo Ma barokmuziek, Argentijnse tango, Amerikaanse country en experimentele moderne improvisatie-muziek. Daarnaast is er een Finse metalband die bestaat uit enkel vier cellisten, die overigens ook allemaal cellist zijn in een symfonieorkest. Ons orkest telt momenteel zes cellisten (en daar mag er best nog een bij komen). Met veel enthousiasme verzorgen we (samen met onze contrabascollega's en de basblazers) de basis van het orkest. Wij richten ons voorlopig nog op het klassieke repertoire, maar wie weet doen we binnenkort nog andere muziekstijlen aan. •

Kalender

Concertagenda

4 Juni 2011 - Kapelle (Zeeland)
Medewerking aan avond t.b.v.
Stichting Woord en Daad.